

Anquetil, Poulidor, Merckx, Ocaña, Zoetemelk, Hinault, Lemond, Indurain, Armstrong, Riis, Ullrich – alle har de syklet Galibier, Glandon, Croix de la Fer og Alpe d'Huez. Som liten guttunge med en lånt

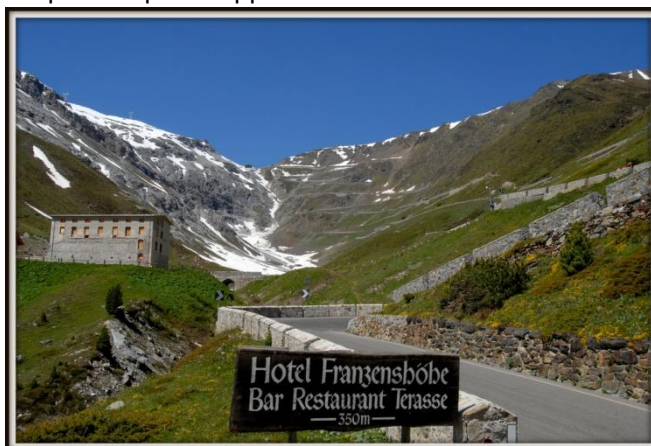
vinrød Raleigh Royale var det stort å følge med den smule dekningen i Adresseavisen fra da Eddy Merckx vant sin første Tour de France i 1969. Heltene har etter som tiden har gått rimelig nok endret navn, men de avgjørende bakkene har vært de samme. Så det er kanskje ikke så rart at etter hvert har bakkene fått større status enn

heltene, og lysten til en gang å sykle dem har med tiden økt mer enn fornuften. Bakkene har alle en respektabel CV i Tour de France-sammenheng:

- Col du Galibier – syklet 31 ganger siden 1947
- Alpe d'Huez - syklet 27 ganger siden 1952
- Col du Glandon – syklet 12 ganger siden 1947
- Col de la Croix de Fer – syklet 16 ganger siden 1947

Jeg valgte å kjøre bil på en rundtur innom seks bakker i Tyrol og Alpene med medbragt sykkel. Planen var å sykle kun selve bakkene*, og ikke bruke tid på transportetappene mellom.

*Bakker i sykkelsammenheng blir som kjent ofte kategorisert i henhold til stigning, lengde samt endel andre parametere. Høyeste tall er letteste bakke, mens 1. kategori stigning gjerne er en munnfull. Stelvio-passet (bildet over), både sørfra fra Bormio og østfra fra Trafoi er kategorisert som "hors catégorie" (utenfor kategori, forkortet "HC"), hvilket betyr noe sånt som at du ikke vil vite.

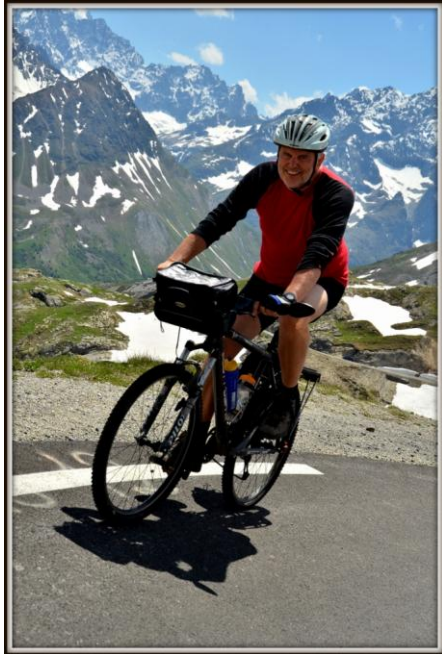

Stelvio. 22 svinger igjen, og 2000 m.o.h.

Juni 2012: Kjører av *Color Fantasy* i Kiel med en gammel offroad-sykkel bakpå bilen. Tyrol er første mål, for der ligger spektakulære Passo dello Stelvio, mål for kongeatappen i Giro d'Italia i både 2012 og 2013. Landsbyen Trafoi er starten på Stelvio fra øst, og ligger på ca. 1400 m.o.h. Mellom Trafoi og Passo dello Stelvio er det 46

hårnålssvinger, og du må opp til sving nr. 22 – nummerert fra toppen - før tregrensa er passert ved ca. 2000 m.o.h.

Den som tar turen opp til Stelvio i en helg trenger ikke engste seg for ensomhet. Veien er rimelig full av veteranbiler, syklistere i pakketurer og kolonner av motorsyklister, hvilket ikke er så rart. Passet er

Galibier.

et av de mer legendariske i Europa, ligger på 2758 m.o.h. hvilket betyr at det for mange er et "must". Utsikten mot Ortler-fjellene er nydelig, og er nesten alene verdt turen til Tyrol. Stelvio fra sør (Bormio) innebærer en lengre etappe (21 km) og mer klatring enn fra Trafoi (1250 klatremeter), men sistnevnte er brattere og noe mer spektakulær. Bakken opp er velegnet til å fremkalle ren, nyskrellet smerte for de mange som prøver å kombinere høyt tempo og dårlig treningsgrunnlag. Jeg slet i lavt tempo selv med mange stopper for fotografering. Samtidig ble utsikten bedre for hver sving, hvilket hjalp endel. Stelvio var sommerens hardeste, og farten min ble etter hvert slik at jeg ble interessant for fluer...

Dagen etter går turen over Stelvio en gang til – med bil – og via Bormio, Milano, Torino og opp mot de franske alper.

Underveis passeres Sestriere, OL-landsby og endestasjon for 9. etappe i TdF i 1999. Det er sykkelritt her samme dag, og syklistene er spredd over hele bakken fra Cesana Torinese og opp de 700 klatremeterne opp til Sestriere.

Etter kjøring gjennom småpent fjellandskap i fint sommervær er jeg fremme på Col de Lautaret, hvor stigningen til Col de Galibier (HC) starter fra syd. Samme bakke ble syklet i Tour'en i 2011. Galibier

har ofte vært brukt i Tour de France, enten fra Maurienne-dalen over Col du Télégraphe til Galibier og videre til avslutning opp Alpe d'Huez eller østover mot Briançon. Galibier er en drøm å sykle. Én ting er følelsen av endelig å få sykle en av de tøffeste bakkene i Alpene, hvor Pantani avgjorde Tour'en i 1998 ved å hekte av en ung Jan Ullrich. Noen annet er naturopplevelsen – det er definitivt ikke stygt her. Og asfalten er hele veien malt over med navn på legender.

Midtveis møter jeg kreativ asfaltgrafitti i form av et frieri til Edvald Boasson Hagen: - Edvald, vil du gifte deg med meg? Sving til høyre for å sykle over et "ja" i asfalten; til venstre for alternativet.

De tre gjenværende alpebakker som ble besøkt var Col du Glandon (HC fra nord), Col de la Croix de Fer (HC) og Alpe d'Huez (HC) – alle med utgangspunkt i den lille alpebyen Le Bourg d'Oisans. Nevnte by er sommers tid

full av sykklister som alle skal oppleve sin versjon av de 15,5 kilometerne opp til Alpe d'Huez. Ved siden av at Tour'en nesten årlig besøker denne bakken (i 2013 to ganger på én dag) er det hver onsdag mulighet til å teste seg mot løyperekorden til Pantani fra 1997 i et uhøytidelig temporitt. Tøffest for amatører er likevel [La Marmotte](#) – et ritt som hver juli starter ved Le Bourg d'Oisans, går via Glandon, videre Maurienne-dalen og opp Col du Télégraphe – Valloire – Galibier og til slutt opp Alpe d'Huez; 174 kilometer og 5180 klatremeter. Ved siden av Tour de France er La Marmotte sesongens høydepunkt for distriktet med deltagelse fra hele verden.

Alpe d'Huez er likevel ingen visuell perle. Utsikten er delvis gjengrodd, og selve byen på toppen er en usjarmerende turistby full av høye leilighetskomplekser.

35 kilometer unna er Col du Glandon (1. kategori fra syd), og veien opp dit er en naturopplevelse med bakker nok og nesten ingen trafikk.

Mens Stelvio, Galibier og Alpe d'Huez har en del trafikk av motorsykler er veien opp til Glandon nesten som sykkelvei å regne. Noen svinger til og du er på Col de la Croix de Fer (HC). Begge bakker var med i etappe 11 i 2012-versjonen av TdF. Ruten opp mot Glandon beskrives av og til som den peneste sykkelopplevelse i Alpene; grønn, oversiktig og med en nydelig oppdemmet dam (Lac de Grand Maison) nede i dalen.

Med utgangspunkt i Le Bourg d'Oisans er du innen rekkevidde av de meste av kjente bakker i Alpene.

Mot Glandon.

Sydover er det heller ikke langt til tøffe Col d'Izoard.

Siden dette var første gang jeg var i Alpene med sykkel ville jeg få med så mange bakker som mulig i løpet av tiden jeg var der. Jeg jukset litt, og kjørte derfor bil frem til der bakkene startet, tok av sykkelen og syklet kun indrefiletene opp og ned i rolig tempo. Erfaringene fra turen er såpass at en bakketur i Pyrenéene frister.